

At høre til og

Af Eiler Jensen

Samtale med Knud Romer & Otto Dickmeiss om deres fine billedbog

Børn & Bøger har interviewet forfatter Knud Romer og illustratør Otto Dickmeiss om deres billedbog *Vejs ende*. En på alle måder vellykket bog, hvor teksten og billederne i den grad beriger hinanden og giver læseren en følelse af at være hjemme.

Mødte denne onsdag morgen op på Gads forlag til en snak med forfatteren Knud Romer og illustratoren Otto Dickmeiss om deres meget fine billedbog *Vejs ende*.

Da jeg havde læst bogen, var det som at forlade en koncertsal efter at have overværet et symfoniorkester levere en koncert. Hvordan det?

Under mine forberedelser til samtalen *tænkte jeg hele tiden på, hvordan samarbejdet mellem Knud Romer og Otto Dickmeiss mon havde fungeret.*

Jeg havde nemlig forsøgt at læse teksten på flere måder. Dels ved at læse teksten alene, at skubbe illustrationerne til side for at lade

teksten stå for sig, og derefter at læse billedsiden alene og så en tredje gang læse den som den syntese, den naturligt er, fordi den *på alle måder* er så vellykket.

At læse hele værket

Resultatet af det lille forsøg betød, at for mig kom teksten til at fremstå som det partitur, et symfoniorkester skal spille efter – mens det at læse hele "værket" var som at sidde i koncertsalen og overvære selve koncerten, det som musikken tilfører i forhold til partituret, og det, som jeg tilføjer med de billeder, jeg danner mig undervejs og de ører, jeg hører med.

Vel vidende, at ingen af delene er undværlige. De vil hinanden. Og *Vejs ende* er virkelig blevet en bog, hvor teksten og illustrationerne beriger hinanden, så er fortællingen mon blevet til i tæt kontakt?

Overraskelsen var derfor *næsten til at skære i, da Knud Romer fortalte, at han havde skrevet teksten*, hvorefter Otto Dickmeiss gik i gang med at arbejde med tekstens illustrative muligheder. Først i den proces blev kontakten intens, og resultatet kender vi jo og kan glæde os over det.

Nu sidder vi så om det runde bord og skal tale om/over bogen.

Knud Romer: Jeg har hørt folk, der har læst bogen sige, at den minder dem om deres barndom. Det er som om bogen rummer noget, der får folk til at tænke, at den kommer fra en anden tid.

Lige fra jeg fik lært at læse, har jeg ikke bestilt andet, og jeg elsker især børnebøger. Jeg ved jo fra mig selv, hvad børnebøger kan gøre.

Børn skal se noget smukt

- Jeg har samlet på børnebøger, fra jeg var lille, især var jeg glad for smukke og sjældne børnebøger, og hjemme i mine bogskabe står der rader af gode, internationale børnebøger.

*Børn & Bøger har taget en snak med forfatteren Knud Romer og illustratoren Otto Dickmeiss om deres meget fine billedbog *Vejs ende*, der er lykket med at kreere en berigende bog for dets læsere.*

Jeg føle sig tryk

g Vejs ende.

Jeg synes jo, der i vore dage bliver udgivet meget "pap", og nu begynder de så med AI, og hvad det kan føre med sig.

Jeg synes, at mødet med bogen, og måske specielt med godnathistorier, er så vigtigt, så derfor skal børn se noget smukt! Noget fortryllende. Det er jo i barndommen, kærligheden til bogen skal fødes. Man kan så et frø, der kan spire og blive til en, der holder af bøger. Børn skal møde skønhed.

Kunstneren William Morris havde det princip, at vi skal omgives af skønhed for at få et godt liv. Altså tanken er, at børn skal møde det gode, det sande og det smukke. Og i forbindelse med bogen her tænkte jeg, at hvem var den bedste til at give min bog en sådan skønhed? Det var jeg slet ikke i tvivl om, det var Otto Dickmeiss. Han har arbejdet på bogen i et helt år.

Otto Dickmeiss: Vi har ikke snakket så meget sammen før, men mange af de forbilleder, som du har, er også nogen, som jeg har været ret begejstret for.

Det blev ret nemt for mig, da jeg besøgte dig for at tale om bogen, for jeg kunne se i din bogsamling, at der virkelig var noget, vi var fælles om. Og så var det let at finde fodslag.

En dobbeltbevægelse

Knud Romer: Jeg kan i hvert fald bekræfte, at Otto er et tålmodigt menneske. Vi talte længe sammen, og på Ottos opfordring gik vi så en tur. Vi gik faktisk hele den rute, der er tegnet ind bagest i bogen.

Siden har jeg været ude og dele bogen rundt til de steder og mennesker, der er nævnt i den, så den står både hos guldsmeden Eske, som blev dybt rørt, den står til salg i "Den gamle købmand", og Malik, den lille indvandrerdreng står der troligt dag efter dag – og har stået der nu i 15 år fra morgen til aften. Den

står også på Tolbod Bodega, ja vi har endog sendt den til Kongehuset.

Det smukke er, at nu er den anbragt i Frederiksstaden, så der er foretaget den dobbeltbevægelse, at jeg har anbragt virkeligheden i bogen og derefter bogen i virkeligheden.

Der er en ting, jeg har tænkt lidt over, da jeg læste bogen, og det er, at fortællingens sidste ord er i bogen?

Knud Romer: Det skyldes, at man jo ikke ved, om moren i virkeligheden læser den fortælling op, som vi lige har læst, hvorefter moren siger godnat. Men det kan også godt være de drømme, Laura har, inden hun falder i søvn.

Det er meget svært at afgøre, for det er på den ene side realistisk, men på den anden side: realismen kammer hele tiden over og bliver til fantasi. Fortællingen er vel nærmest en art drømmerejse ind i søvnen, og samtidig, når man får læst godnathistorie, så drømmer man allerede, før man sover.

En overgang fra virkelighed til drøm

Det er jo nærmest ens forældre, der tager en ved hånden og derved følger en ind i søvnen gennem fortællingen eller oplæsningen.

Otto Dickmeiss havde ikke snakket så meget med forfatter Knud Romer før denne bog, men fandt hurtigt ud af, at de to havde mange fælles forbilleder i børnelitteraturen, så var det let at finde fodslag.